

สำนักพิมพ์สมมติ

กองบรรณาธิการข่าว
เครือข่าย

เปลี่ยน (ไม่)ผ่าน การเมืองไทย

2566-2569

เปลี่ยน (ไม่)ผ่าน การเมืองไทย

2566-2569

กองบรรณาธิการข่าวเครือข่าย

กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มติชน 2568

เปลี่ยน(ไม่)ผ่านการเมืองไทย 2566-2569

• กองบรรณาธิการข่าวเครือมติชน

พิมพ์ครั้งแรก : เมษายน 2569

ราคา 350 บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

กองบรรณาธิการข่าวเครือมติชน. เปลี่ยน(ไม่)ผ่านการเมืองไทย 2566-2569.

กรุงเทพฯ : มติชน, 2569. 384 หน้า.

1. ไทย--การเมืองและการปกครอง. I. ชื่อเรื่อง.

320.9593

ISBN 978-974-02-2015-2

สำนักพิมพ์มติชน

www.matichonbook.com

ที่ปรึกษาสำนักพิมพ์ : อารักษ์ คคนาท, สุพจน์ แจ้งเร็ว

ผู้อำนวยการสำนักพิมพ์ : มณฑล ประภากรเกียรติ

รองผู้จัดการสำนักพิมพ์ : ประภาพร ประเสริฐโสภ, หทัยชนก ชิวโมกข์
บรรณาธิการอาวุโส : สุขชัย สุชาติสุธธรรม • บรรณาธิการบริหาร : ปิยวัฒน์ สีแดงสูง
หัวหน้ากองบรรณาธิการ : พิรณัฐ เปี่ยมศักดิ์สันติ • พิสูจน์อักษร : เต็มจิต อัครียะกุล
ภาพปก : อรุณ วัชรสวัสดิ์ • ศิลปกรรม-ออกแบบปก : ชนาเมธ เบญจาทิสุทธิ
ประชาสัมพันธ์และการตลาด : วิชราพิชญ์ เวชสุริยะกุล, ณัฏชา เขียวกุล,
โบนิสา ศรีสิงห์, อรจิรา ว่องรัตนะไพศาล

จัดทำโดย : บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) 12 ถนนเทศบาลนฤมาล ประชาณิเวศน์ 1 เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 1235

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์มติชน 12 ถนนเทศบาลนฤมาล ประชาณิเวศน์ 1 เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 2000, 2108

จัดจำหน่ายโดย : บริษัทงานดี จำกัด (ในเครือมติชน) 12 ถนนเทศบาลนฤมาล ประชาณิเวศน์ 1
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 3350-3360

Matichon Publishing House a division of Matichon Public Co., Ltd.
12 Tethsabannaruean Rd., Prachanivate 1, Chatuchak, Bangkok 10900 Thailand

 matichonbook @matichonbook @MatichonBooks
 @matichonbook @matichonbooks matichonbook

ในกรณีที่หนังสือมีข้อผิดพลาดจากการพิมพ์ เช่น หน้าขาดหาย หน้าซ้ำ หน้าสลับ เข้าเล่มกลับหัว
กรุณาติดต่อมาที่ email: matichonbook.sales@gmail.com หรือ inbox matichonbook เพื่อขอเปลี่ยนแปลงใหม่

ส่งชื่อนั่งสือจำนวนมากในราคาพิเศษ ติดต่อที่ บริษัทงานดี จำกัด โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 3353

ฝ่าย MATICHON PREMIUM PRINT : บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) รับผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ทุกประเภท

โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 2419, 2424 email: print.matichon@gmail.com Matichon Premium Print

สารบัญ

คำนำสำนักพิมพ์	4
1 ชัยชนะของคนแพ้	9
2 “เพื่อไทย” สไตรก์แบ็ก	29
3 ปิดฉาก “ทักษิณ” จากฮีโร่สู่เรื่อนจ๋า	57
4 จากก้าวไกลสู่ประชาชน	97
5 ทหารกับการปฏิรูปกองทัพยุครัฐบาลเพื่อไทย	125
6 อินทรีวุ่น มังกรหาย และวิบากกรรม(เพื่อ)ไทยรบเขมร	175
7 นิติสงคราม	223
8 The Return of the Right การกลับมาของอนุรักษนิยมใหม่ในเสื้อสีน้ำเงิน?!	253
9 ประกอบสร้าง “จิ๊กซอร์การเมืองไทย” ก่อนและหลังเลือกตั้ง 2569	295
บทส่งท้ายแต่การเมืองไทย...	335
- ประชาธิปไตยแพ้แล้ว?: เบนจา อะปัญ	336
- อำนาจบังคับทางยุทธศาสตร์! ไทยกับการถูกบังคับในยุคปัจจุบัน : สุรชาติ บำรุงสุข	346
- “อัน” ที่ยังหาไม่พบ: เกษียร เตชะพีระ	360
- ประชาธิปไตยติดหล่ม: ธงชัย วินิจจะกุล	368

คำนำสำนักพิมพ์

หากย้อนกลับไปยังบรรยากาศทางการเมืองในช่วงของการเลือกตั้งในปี 2566 ใครหลายคนคงจะรู้สึกว่าการเลือกตั้งครั้งนั้นเป็นหมุดหมายสำคัญของประเทศที่กำหนดว่าการเมืองไทยจะเปลี่ยนไปในทิศทางใด

การที่ สส. “ฝ่ายประชาธิปไตย” ได้คะแนนเสียงอย่างท่วมท้น ทำให้ใครหลายคนรู้สึกว่าการเมืองไทยกำลังจะเปลี่ยนผ่านไปสู่ความเป็น “ประชาธิปไตยที่แท้จริง” เสียที

ทว่าความเป็นจริงหาได้เป็นเช่นนั้นไม่ เพราะสิ่งที่ระบอบเผด็จการเหลือทิ้งไว้ ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญ 2560 อำนาจของ สว. กกต. และบรรดาองค์กรอิสระ ต่างพยายามทำลายอำนาจของฝ่ายประชาธิปไตยอย่างแข็งขัน จนสามารถนำอำนาจกลับไปสู่ “กลุ่มการเมืองฝ่ายขวา” ได้อีกครั้ง จากชัยชนะในการเลือกตั้งปี 2569

ปรากฏการณ์นี้คงทำให้ใครหลายคนมีความรู้สึกต่างๆ ปะปนกันไป และรู้สึกว่าอย่างไรเสียการเมืองไทยคงจะไม่เปลี่ยน แต่เราอาจลืมไปว่า ไม่มีสิ่งใด “สามารถจะยับยั้งความเปลี่ยนแปลงแห่งกาลเวลาได้”

แม้การเมืองไทยในภาพใหญ่จะยังไม่เปลี่ยนผ่าน แต่การเปลี่ยนแปลงในระดับความคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองของ

คนในสังคมเริ่มปรากฏให้เห็นชัดและการเปลี่ยนแปลงก็ยังคง
เกิดขึ้นต่อไป จนกระทั่งถึงวันที่ฟ้าสีทองผ่องอำไพและประชาชน
ได้เป็นใหญ่ในแผ่นดิน

สำนักพิมพ์มติชน

เปลี่ยน
(ไม่)ผ่าน
การเมืองไทย

2566-2569

24-5-66

[Signature]

01

ชัยชนะของคนแพ้

“

มีลูกไม่มีเรา-มีเราไม่มีลูก
14 พฤษภาคม ได้เวลาประชาชนฟันใหญ่
กาก้าวไกลพาประเทศไทยไปด้วยกัน

”

พริดา ลิ้มเจริญรัตน์
22 เมษายน พ.ศ. 2566

วรรณทอง “มีlungไม่มีเรา-มีเราไม่มีlung” ที่ออกจากคำปราศรัยของพิธา ลิ้มเจริญรัตน์ หัวหน้าพรรคก้าวไกล บนเวทีหาเสียง “ทัพใหญ่ก้าวไกล ปราศรัยโค้งสุดท้าย” ที่สามย่านมิตรทาวน์เมื่อช่วงค่ำวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2566

กลายเป็น “มอตโต” ที่ทรงพลัง สะท้อนทั้งจุดยืนและการสื่อสารทางการเมืองที่ขยายไปทุกเวทีปราศรัยในการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัคร สส. พรรคก้าวไกล จนกลายเป็นปรากฏการณ์ “พลังสามพีเวอร์”

ผ่านเนื้อหาสาระจากการปราศรัยของหัวหน้าพรรคก้าวไกลวัย 43 ปี ที่สื่อสารถึงประชาชนว่า ถ้าเลือกพรรคก้าวไกล จะทำให้การเมืองเกิดความเปลี่ยนแปลงครั้งประวัติศาสตร์ในมิติต่างๆ เช่น

มีรัฐธรรมนูญของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน เปลี่ยนจากเผด็จการจำแลงให้เป็นประชาธิปไตยเต็มใบ

เปลี่ยนประเทศที่ทุกอย่างถูกรวมศูนย์อยู่ที่กรุงเทพฯ ให้เป็นประเทศไทย ด้วยการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วประเทศ

สำหรับแรงงานทั่วประเทศ เปลี่ยนจากการขึ้นค่าแรงตามใจผู้มีอำนาจ เป็นการขึ้นค่าแรงที่แปรผันตามค่าครองชีพ โดยจะขึ้นทันที 450 บาท ก่อนขึ้นอัตโนมัติตามค่าครองชีพ

เปลี่ยนจากสวัสดิการแบบล้นโซด เหมือนในช่วงโควิด-19 ที่ฝนตกไม่ทั่วฟ้า เยียวยาไม่ทั่วถึง ชีวิตนี้รำพึงคิดถึงแต่ความตาย พลิกโฉมให้เป็นสวัสดิการถ้วนหน้าที่ไม่ต้องพิสูจน์ความจน

และนี่จะเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ชาติไทย ที่ระบบเศรษฐกิจจะทำงานให้ทุกคนในประเทศ ไม่ใช่คนแค่ 1 เปอร์เซนต์ ไม่ต้องรอให้เค็กโตก่อนแล้วค่อยเจียตมาแบ่งกัน แต่เราจะเริ่มแบ่งเค็กกันตั้งแต่ตอนนี้ แล้วโตไปด้วยกัน

ตลอด 37 วันในการเดินสายหาเสียงของพิธาและผู้สมัคร สส. ได้เกิดเป็นความเชื่อมั่น และสร้างความหวังให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง กระทั่งแปรเปลี่ยนมาเป็นคะแนน ถึง 14,438,851 เสียง ผ่านผลเลือกตั้งเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 ช่วยให้ “พรรคก้าวไกล” ดีเอ็นเอสส์ส้มที่รับไม่ต่อจากอดีตพรรคอนาคตใหม่คว้าชัยชนะการเลือกตั้งมาเป็นพรรคอันดับ 1 ได้ สส. 151 ที่นั่ง ในสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ 26

แน่นอนว่าปัจจัยที่ส่งผลให้พรรคการเมืองดีเอ็นเอสส์ส้มอย่างพรรคก้าวไกลชนะการเลือกตั้งมาเป็นอันดับ 1 มีหลายองค์ประกอบเกี่ยวข้องกัน แต่ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเทเสียงมาให้พรรคก้าวไกลอย่างท่วมท้นคือ “กระแสความอยากเปลี่ยนแปลง” จากระบอบการเมืองภายใต้กลไกของ “คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ” (คสช.) ที่ออกแบบกติกาอย่างรัฐธรรมนูญ 2560 มาเพื่อรองรับการสืบทอดอำนาจของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา อดีตนายกรัฐมนตรีและอดีตหัวหน้า คสช. ซึ่งนั่งบริหารประเทศต่อเนื่องมาถึง 9 ปี แต่ไม่สามารถแก้ปัญหาเศรษฐกิจปากท้องได้ ดังสะท้อนผ่านตัวเลขการเติบโตของจีดีพีประเทศที่กลับมาอยู่ในโซนรั้งท้ายของกลุ่มประเทศอาเซียน

นอกจากนี้โครงสร้างทางการเมืองที่รัฐธรรมนูญ 2560 วางกลไกไว้ ทั้งองค์กรอิสระและการต้องปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ชาติที่วางกรอบไว้ 20 ปี ส่งผลให้รัฐราชการเกิดความเข้มแข็ง จนทำให้ฝ่ายบริหารที่มาจากการเลือกตั้งเดินหน้านโยบายบริหารประเทศในรูปแบบใหม่ๆ ได้ยากมาก

ปัจจัยข้างต้นนี้อาจกล่าวได้ว่า เป็นเหตุผลให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตัดสินใจเลือกพรรคก้าวไกลจนชนะการเลือกตั้ง

MOU ในฝัน

ชัยชนะจากการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 ของพรรคการเมืองที่มีจุดยืน เรียกว่า “ฝ่ายประชาธิปไตย” ถือเป็นฉันทมติอันชอบธรรมในทางการเมือง ที่ประชาชนมอบผ่านผลการเลือกตั้ง ให้เป็นตัวแทนเข้ามามีการบริหารประเทศ

พรรคก้าวไกลที่ชนะการเลือกตั้งมาเป็นอันดับหนึ่งจึงมีความชอบธรรม ในฐานะแกนนำรวบรวมเสียงของพรรคการเมืองที่มีจุดยืนและอุดมการณ์ทางการเมืองเดียวกัน จัดตั้งรัฐบาลผสมโดยมีพิธาเป็นว่าที่นายกรัฐมนตรีคนที่ 30

พรรคก้าวไกลถือฤกษ์วันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 ซึ่งเป็นวันเดียวกันกับเมื่อ 9 ปีที่แล้ว ที่ คสช. ก่อการรัฐประหาร รัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร (22 พฤษภาคม พ.ศ. 2557) เปิดตัวพรรคร่วมรัฐบาล 8 พรรค ที่มีพรรคก้าวไกล 151 ที่นั่ง เป็นแกนนำ

ร่วมด้วยพรรคเพื่อไทย 141 ที่นั่ง พรรคประชาธิปัตย์ 9 ที่นั่ง พรรคไทยสร้างไทย 6 ที่นั่ง พรรคเพื่อไทยรวมพลัง 2 ที่นั่ง พรรคเสรีรวมไทย 1 ที่นั่ง พรรคเป็นธรรม 1 ที่นั่ง และพรรคพลังสังคมใหม่ 1 ที่นั่ง รวมเป็น 312 ที่นั่ง

พร้อมกับคำมั่นและเจตนารมณ์การจัดตั้งรัฐบาลผสม 8 พรรค ที่ประกาศผ่านพิธี หัวหน้าพรรคก้าวไกลและว่าที่นายกรัฐมนตรีคนที่ 30 ว่าวันที่ 22 พฤษภาคม เป็นวันแห่งประวัติศาสตร์และหมุดหมายแห่งความสำเร็จของสังคมไทย ที่เปลี่ยนผ่านกลับมาสู่ระบบรัฐสภาอย่างสันติและจุดหมายในการลงนามบันทึกความเข้าใจ หรือ MOU คือรวบรวมวาระที่เห็นร่วมกันเพื่อผลักดันผ่านกลไกของรัฐบาลและรัฐสภาและความรับผิดชอบที่จะเสนอกับพี่น้องทั่วประเทศ

ภารกิจที่ 8 พรรคการเมืองผลักดันจะไม่กระทบต่อรูปแบบของรัฐ การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้ขององค์พระมหากษัตริย์

ประกอบด้วย เนื้อหา 23 ข้อ ที่จะเดินหน้าปฏิรูปโครงสร้างประเทศ ครอบคลุมทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ภาครัฐ และการต่างประเทศ

รวมทั้งมีอีก 5 ประเด็นที่ทุกพรรคเห็นพ้องจะใช้เป็นแนวทางการทำงานร่วมกัน

เมื่อสิ้นคำประกาศจัดตั้งรัฐบาล หัวหน้าว่าที่พรรคร่วมรัฐบาลทั้ง 8 พรรค ได้จรดปากการ่วมกันใน MOU

ชิงเหลี่ยมเก้าอี้ประธานสภา

แม้ 8 พรรคฝ่ายประชาธิปไตยที่มีพรรคก้าวไกลเป็นแกนนำจะประกาศจัดตั้งรัฐบาลผสม 312 ที่นั่ง แต่เส้นทางการเดินหน้าส่งพิธา หัวหน้าพรรคก้าวไกล ให้ดำรงตำแหน่งนายกคนที่ 30 ต้องผ่านด่านการให้ความเห็นชอบจากที่ประชุมรัฐสภา ซึ่งรัฐธรรมนูญ 2560 มาตรา 272 บัญญัติไว้ว่า สว. ทั้ง 250 คน มีอำนาจโหวตเลือกนายกฯ ในการทำหน้าที่ สว. ห้วง 5 ปีแรก

แต่กว่าจะถึงขั้นตอนการประชุมสภาฯ เพื่อโหวตเลือกนายกรัฐมนตรีจะต้องได้ผู้มาทำหน้าที่ประธานรัฐสภาชุดที่ 26 ที่มาจากตำแหน่งประธานสภาผู้แทนราษฎร โดยการเลือกของ สส. เสียก่อน เพื่อกำหนดวันประชุมสภาฯ ในการพิจารณาระเลือกนายกฯ คนที่ 30

เกมการเมืองในการเลือกตำแหน่งประธานสภาฯ ระหว่างพรรคอันดับที่ 1 กับพรรคอันดับที่ 2 ของขั้ว 8 พรรคร่วมจัดตั้งรัฐบาล นำมาสู่การเปิดศึกชิงเหลี่ยมทางการเมืองโดยแกนนำพรรคก้าวไกลยึดหลักการและธรรมเนียมปฏิบัติที่ว่า พรรคอันดับ 1 ต้องได้ตำแหน่งประธานสภาฯ

ขณะที่แกนนำพรรคเพื่อไทยเปิดเงื่อนไขที่แฝงด้วยความเขี้ยวทางการเมือง โดยเสนอให้ 2 พรรคใหญ่ที่มี สส. ห่างกันเพียง 10 ที่นั่ง ได้ตำแหน่งรัฐมนตรีพรรคละ 14 คน โดยพรรคก้าวไกลในฐานะพรรคอันดับ 1 ควรได้ประมุขฝ่ายบริหารอย่าง

MOU 8 พรรคร่วมลงนาม 23 ข้อตกลงจัดตั้งรัฐบาล

ตำแหน่งนายกฯ และพรรคเพื่อไทยควรได้ประมุขฝ่ายนิติบัญญัติ คือตำแหน่งประธานสภาพร้อมกับมีคำชูปักจากแกนนำพรรคเพื่อไทยด้วยว่า หากพรรคก้าวไกลยังไม่ยอมถอยในตำแหน่งประธานสภา สส. พรรคเพื่อไทยก็จะเปิดเกมสู้กลับด้วยการใช้เอกสิทธิ์ สส. อย่างการฟรีโหวต ในการโหวตเลือกประธานสภา

สุดท้ายระดับแกนนำของพรรคเพื่อไทย ทั้งภูมิธรรม เวชยชัย และสุริยะ จีรุงเรืองกิจ ต้องเปิดดีลกับธนาธร จีรุงเรืองกิจ ประธานคณะก้าวหน้า ในฐานะผู้นำจิตวิญญาณพรรคก้าวไกล และชัยธวัช ตุลาธน สส. บัญชีรายชื่อและเลขาธิการพรรคก้าวไกล

ด้วยการเสนอชื่อวันมูหะมัดนอร์ มะทา สส. บัญชีรายชื่อ

และหัวหน้าพรรคประชาชนชาติ ในฐานะคนกลาง และมีความ
อาวุโส ได้รับการยอมรับจากทั้งพรรคอันดับ 1 และพรรคอันดับ 2
ให้มาดำรงตำแหน่งประธานสภาผู้แทนราษฎร และทำหน้าที่
ประธานรัฐสภา เพื่อให้การกำหนดวาระเลือกนายกฯ เดินหน้า
ต่อไปได้

แม้ในทางการเมือง พรรคก้าวไกลจะถูกมองว่าเสียเหลี่ยม
และอยู่ในสภาวะตั้งรับทางการเมืองอีกครั้ง เนื่องจากต้องยอม
แลกตำแหน่งประธานสภาฯ ผู้มีบทบาทสำคัญในการคุมวาระ
และการขับเคลื่อนงานสำคัญๆ ของฝ่ายนิติบัญญัติ ทั้งวาระ
การแก้ไขรัฐธรรมนูญตลอดจนการพิจารณาร่างกฎหมายสำคัญ
ของรัฐบาล

วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2566 ที่ประชุมสภาฯ มีมติ
เลือกวันมูหะมัดนอร์ มะทา เพียงชื่อเดียวขึ้นเป็นประธานสภาฯ

พร้อมกับเลือก หมออ่อง-ปดิพัทธ์ สันติภาดา สส. จังหวัด
พิษณุโลก พรรคก้าวไกลมาเป็นรองประธานสภาฯ คนที่ 1 และ
พิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน สส. จังหวัดเชียงราย พรรคเพื่อไทย มา
เป็นรองประธานสภาฯ คนที่ 2

250 สว. ดับฝัน “พิธา”

เมื่อรัฐสภาได้วันมูหะมัดนอร์ มะทา มาเป็นประธานสภา-
ผู้แทนราษฎร ซึ่งจะทำหน้าที่ประธานรัฐสภาโดยตำแหน่งแล้ว

ภารกิจสำคัญของ 8 พรรคร่วมฝ่ายประชาธิปไตย ที่ต้องเร่งดำเนินการในวาระแรกของการประชุมสภา คือ การโหวตเลือกพิธาเป็นนายกฯ

แต่การเข้าสู่ตำแหน่งนายกฯ คนที่ 30 ของผู้นำพลพรรคสีส้มถือว่าไม่ง่าย เพราะต้องฝ่าด่านหินคือเสียงของ 250 สว. ที่มี พลเอก ประยุทธ์ อดีตหัวหน้า คสช. และ พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองหัวหน้า คสช. เป็นผู้คัดเลือกเข้ามาทำหน้าที่ในช่วง 5 ปีแรก ตามรัฐธรรมนูญ 2560 มาตรา 272

อำนาจสำคัญในมือของ 250 สว. ในช่วง 5 ปีแรก ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 272 คือการร่วมโหวตกับ สส. 500 คน เพื่อเลือกบุคคลมาดำรงตำแหน่งนายกฯ โดยต้องได้เสียงเห็นชอบไม่น้อยกว่า 375 เสียง

นั่นคือโจทย์ข้อใหญ่ของแกนนำพรรคก้าวไกลในการเดินหน้าเปิดดิลทั้งเปิดเผยและทางลับ เพราะพลพรรคสีส้มต้องการเสียงสนับสนุนจาก สว. อย่างน้อย 63 เสียง มารวมกับ 312 เสียงของ 8 พรรคฝ่ายประชาธิปไตย เพื่อให้ผ่านด่าน 375 เสียงของที่ประชุมสภา ในการส่งพิธาเข้าทำเนียบรัฐบาล เป็นนายกฯ คนที่ 30

พรรคก้าวไกลต้องเดินหน้าทำความเข้าใจอย่างหนักกับ สว. สายกลางที่มีประมาณ 50 คน ที่ไม่ได้เป็น สว. สายพลเอก ประยุทธ์ 120 คน และ สว. สายพลเอก ประวิตร หัวหน้าพรรคพลังประชารัฐ อีก 80 คน ให้มาสนับสนุนแคนดิเดตนายกฯ

ตามฉันทมติผ่านผลการเลือกตั้งของประชาชน

โดยเฉพาะเงื่อนไขที่กลุ่ม สว. สาย “2 ป.” โยนใส่พรรคก้าวหน้าในเรื่องจุดยืนที่มีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยเฉพาะปัญหาเกี่ยวกับนโยบายการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญามาตรา 112 อันเนื่องจากมีภาพของพิธาแปะสติ๊กเกอร์ในฝั่งที่สนับสนุนให้ยกเลิกมาตรา 112 ระหว่างการปราศรัยหาเสียงเลือกตั้ง

จำนวน 63 เสียง เป็นอย่างน้อยจาก 250 สว. ที่แกนนำพรรคก้าวหน้าอย่างพิธา หัวหน้าพรรคก้าวหน้า ชัยวัช เลขาธิการพรรคก้าวหน้า และศิริกัญญา ตันสกุล รองหัวหน้าพรรคก้าวหน้า เดินสายขอเสียงสนับสนุนจาก สว. แม้จะเป็นตัวเลขไม่มาก เมื่อเทียบกับจำนวน สว. ทั้งหมด 250 คน

แต่ด้วยเงื่อนไขที่จะต้องมาโหวตเลือกแคนดิเดตนายกฯ ที่มีท่าทีต่อสถาบันฯ ไม่สอดคล้องกับจุดยืนของ สว. เสียงส่วนใหญ่ นี่จึงเป็นอีกเกมวัดใจของพรรคก้าวหน้ากับ 250 สว.

กระทั่งเมื่อแกนนำพรรคก้าวหน้าแจ้งผลการเจรจากับอีก 7 พรรคร่วมรัฐบาลว่ามีเสียง สว. สนับสนุนพิธาเป็นนายกฯ คนใหม่ เพียงพอแล้ว วันมูหะมัดนอร์ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะประธานรัฐสภา จึงนัดการประชุมรัฐสภา เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2566 โดยมีวาระการพิจารณาบุคคลเพื่อมาดำรงตำแหน่งนายกฯ คนที่ 30

นายแพทย์ชลน่าน ศรีแก้ว สส. จังหวัดน่านและหัวหน้าพรรคเพื่อไทยในขณะนั้น เสนอชื่อพิธาเป็นแคนดิเดตนายกฯ

เพียงชื่อเดียว

ก่อนที่จะลงมติโหวตเลือกพิธาเป็นนายกฯ มีการอภิปรายของสมาชิกรัฐสภา ในส่วนของ สว. สาย “2 ป.” มีท่าทีชัดเจนว่าไม่สนับสนุนนายกฯ ที่มีจุดยืนและแนวคิดในการแก้ไขมาตรา 112 รวมทั้งยังมีความข้องใจเกี่ยวกับคุณสมบัติการเป็น สส. ของพิธาต่อกรณีที่มีผู้ร้องเรียนให้ “คณะกรรมการการเลือกตั้ง” (กกต.) ตรวจสอบการถือครองหุ้นบริษัท ไอทีวี จำกัด (มหาชน) จำนวน 42,000 หุ้น ว่าเข้าข่ายมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสส. ตามรัฐธรรมนูญ 2560 มาตรา 82 วรรคสี่หรือไม่

สอดคล้องกับจุดยืนการอภิปรายของพรรคร่วมรัฐบาลเดิมอย่างชาติา ไทยเศรษฐกิจ สส. จังหวัดอุทัยธานีและรองหัวหน้าพรรคภูมิใจไทย ซึ่งประกาศชัดเจนว่าจุดยืนของพรรคภูมิใจไทย “ไม่สามารถลงมติสนับสนุนแคนดิเดตนายกฯ ของพรรคการเมืองที่มีนโยบายแก้ไขหรือยกเลิกประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 ได้”

รองหัวหน้าพรรคภูมิใจไทยยังระบุด้วยว่า “วันนี้ไม่ต้องโทษใคร ไม่ต้องไปตำ สว. ไม่ต้องไปตำฝ่ายตรงข้าม แต่ต้องชี้ที่ตัวเอง ถ้าพูดมาคำเดียวว่าจะไม่ยุ่งมาตรา 112 พรรคภูมิใจไทยจะโหวตให้ท่าน”

ขณะที่แคนดิเดตนายกฯ จากพรรคก้าวไกลได้อภิปรายชี้แจง พร้อมเปิดวิสัยทัศน์หากได้ทำหน้าที่นายกฯ ไว้ว่า

“อยากจะขอเสนอตัวเองให้เป็นฉันทมติใหม่
ในความปกติใหม่ที่ประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่

ฉันทมติใหม่ไม่ใช่ว่าทุกคนจะคิดเหมือนกัน
แต่ฉันทมติใหม่ที่จะสร้างร่วมกันคือ การยึดถือ
กระบวนการที่เป็นธรรมในการตัดสินใจในเรื่อง
สำคัญๆ ของสังคม และควรนำเรื่องที่คุณเห็นแตก-
ต่างกันไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการปฏิรูปกองทัพ การ
ยกเลิกการผูกขาดทางเศรษฐกิจ การจัดการที่ดิน
การเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด

กระบวนการสร้างสันติภาพในสามจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ การแก้ไขปรับปรุงมาตรา 112 หรือ
อื่นๆ มาใช้ข้อยุติร่วมกัน โดยใช้กระบวนการในสภา
หรือกลไกทางประชาธิปไตย ที่ไม่ใช่การปะทะกัน
บนท้องถนน ต้องบริหารจัดการความเห็นต่างไม่
ให้กลายเป็นความขัดแย้งด้วยการปกป้องเสรีภาพ
การแสดงออกให้มีระบบนิติรัฐ มีระบบกฎหมายที่ดี
มีกระบวนการยุติธรรมที่เท่าเทียมกัน”

แคนดิเดตนายกฯ คนที่ 30 ยังได้ขอโอกาสจากที่ประชุม
รัฐสภาด้วยว่า

“นี่เป็นการเลือกให้ออกัสแก่ประเทศไทย

คืนความปกติให้การเมืองไทย ให้สามารถที่จะบอก
ว่าฉันทมติที่ประชาชนทั้งประเทศได้ตัดสินใจไป
แล้วนั้น คือการตัดสินใจประวัติศาสตร์ของประเทศ
ไทย ที่ผมไม่สามารถทำให้สำเร็จด้วยตัวคนเดียว
ต้องอาศัยการตัดสินใจของสมาชิกรัฐสภาที่ยึด
หลักการ กล่าวหาญ และเห็นแก่อนาคตของชาติ
ที่มีประชาชนเป็นหัวใจ

ผมขอเชิญชวนทุกท่านอย่าให้ความคลาง-
แคลงใจที่ท่านมีต่อผม ขวากันประเทศไทยไม่ให้
เดินต่อตามเสียงและเจตนารมณ์อันแรงกล้าของ
ประชาชน ขอให้การตัดสินใจของท่านนั้นสะท้อน
ในความหวังของประชาชนและของตัวท่านเอง อย่า
ให้สะท้อนในความกลัว”

อย่างไรก็ตาม ผลการลงมติของที่ประชุมรัฐสภา เพื่อ
โหวตเลือกนายกฯ คนที่ 30 กลับมีเสียงเห็นชอบให้พิธาเพียง
324 เสียง ไม่เห็นชอบ 182 เสียง งดออกเสียง 199 เสียง ขาด
ประชุมและไม่ลงมติ 44 เสียง เป็นผลให้พิธาไม่สามารถฝ่า
ด่านเสียงเห็นชอบ 375 เสียงของที่ประชุมสภาฯ และก้าวขึ้นสู่
ตำแหน่งนายกฯ คนที่ 30 ของประเทศไทยได้

มี สว. เพียง 13 เสียงที่ร่วมลงคะแนนสนับสนุนพิธา ส่วน
สว. เสียงส่วนใหญ่ 199 เสียง ใช้วิธีการงดออกเสียง

ขณะที่พรรคร่วมรัฐบาลเดิมโหวตไม่เห็นด้วยให้แก่แคน-
ดิเดตนายกฯ จากพรรคก้าวไกล และงดออกเสียงเช่นกัน

ชัชชาติ รอบ 2-ฝ่ายเกมสภา ช้ำ

แม้ในวันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2566 พรรคก้าวไกลจะไม่สามารถฝ่าด่านที่ประชุมสภาฯ และส่งพิธาขึ้นสู่ตำแหน่งนายกฯ คนที่ 30 ได้สำเร็จ เพราะได้เสียงสนับสนุนไม่ถึง 375 เสียง

เนื่องจากมีดีลซ้อนดีลจากขั้วอำนาจเดิมที่ส่งสัญญาณถึง สว. กลุ่มสายกลางประมาณ 50 เสียง ซึ่งถูกมองว่าจะเป็นกลุ่ม สวิงโหวตให้ไม่ต้องเข้าร่วมประชุมสภาฯ เพื่อโหวตเลือกพิธา เป็นนายกฯ

ตรงกับข้อมูลที่พิธาเล่าผ่านมติชนสุดสัปดาห์ไว้ว่า “ลอง ไปเช็คข้อมูลดูก็จะรู้ว่าตัวเลข สว. 45 คน ที่ไม่เข้าร่วมประชุม รัฐสภา เพื่อโหวตผมเป็นนายกรัฐมนตรีครั้งแรกเป็นใครบ้าง บางคนบอกผ่านสื่อว่าจะโหวตให้ บางคนก็ไปต่างประเทศ บางคน ก็ได้รับโทรศัพท์จากผู้มีบารมี จึงต้องเปลี่ยนใจไม่สามารถโหวต ผมเป็นนายกรัฐมนตรีได้”

เมื่อการโหวตเลือกนายกฯ คนที่ 30 ครั้งแรกไม่สำเร็จ พรรคก้าวไกลในฐานะแกนนำ 8 พรรคร่วมฝ่ายประชาธิปไตย จึงเดินเกมขอเสียงสนับสนุนจาก สว. เพื่อโหวตเลือกพิธาเป็น นายกฯ ในการประชุมสภาฯ เป็นครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม

พ.ศ. 2566 แต่กลับต้องพ่ายกลเกมในที่ประชุมสภาฯ อีกครั้ง เมื่อแกนนำ สว. สาย “2 ป.” ผนึกกำลังกับกลุ่ม สส. ของฝั่ง พรรคร่วมรัฐบาลเดิม เปิดเกมอภิปรายว่าการเสนอญัตติให้มีการ นำชื่อพิธามาให้ที่ประชุมสภาฯ ลงมติเลือกเป็นนายกฯ อีกครั้ง ไม่สามารถทำได้ เนื่องจากที่ประชุมสภาฯ เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2566 ลงมติไม่ให้เขาดำรงตำแหน่งนายกฯ มาแล้ว ถือเป็นการเสนอญัตติซ้ำ และผิด “ข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. 2563” ข้อ 41 ซึ่งระบุว่า “ญัตติใดตกไปแล้ว ห้ามนำญัตติซึ่งมี หลักการเช่นเดียวกันขึ้นเสนออีกในสมัยประชุมเดียวกัน เว้นแต่ ญัตติที่ยังมิได้มีการลงมติหรือญัตติที่ประธานรัฐสภาจะอนุญาต ในเมื่อพิจารณาเห็นว่าเหตุการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป”

ขณะที่ สส. พรรคก้าวไกลอภิปรายสนับสนุนญัตติการ เสนอชื่อพิธาเป็นนายกฯ ต่อที่ประชุมสภาฯ อีกครั้ง จึงเกิดการ อภิปรายโต้เถียงกันของ 2 ฝ่ายกว่า 7 ชั่วโมง

สุดท้ายประธานรัฐสภา อย่างวันมูหะมัดนอร์ จึงวินิจฉัยให้ ที่ประชุมสภาฯ โหวตชี้ขาดญัตติดังกล่าว เมื่อเกมไหลมาเข้าทาง ด้วยการโหวตตัดสินกลุ่ม สว. และ สส. ฝั่งพรรคร่วมรัฐบาลเดิม จึงฉีกพลังด้วยเสียงข้างมาก ลงมติ 395 ต่อ 312 เสียง งดออก-เสียง 8 เสียง ไม่ลงคะแนน 1 เสียง

ส่งผลให้การเสนอชื่อพิธาเป็นนายกฯ อีกครั้ง กระทำไม่ได้ เพราะเป็นการขัดข้อบังคับการประชุมรัฐสภาข้อที่ 41

วันเดียวกันนั้นก็มีความเคลื่อนไหวที่สำคัญ เมื่อศาล-

รัฐธรรมนูญมีมติเอกฉันท์ให้รับคำร้องของ กกต. ที่ขอให้วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ 2560 มาตรา 82 ว่าสมาชิกภาพ สส. ของพิธาสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ 2560 มาตรา 101 (6) ประกอบมาตรา 98 (3) หรือไม่ จากกรณีถือครองหุ้นไอทีวี

พร้อมกันนี้ ศาลรัฐธรรมนูญมีมติเสียงข้างมาก 7 ต่อ 2 เสียง สั่งให้พิธาหยุดปฏิบัติหน้าที่ สส. ตั้งแต่วันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2566 ไปจนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย

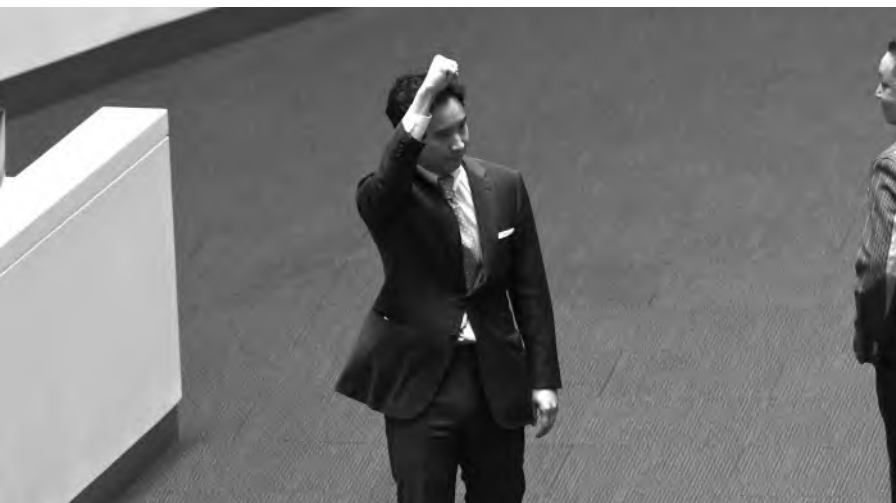
เป็นผลให้พิธาต้องถอดบัตรประจำตัว สส. วางบนโต๊ะให้แก่เจ้าหน้าที่ของสภา พร้อมกับชูกำปั้นส่งสัญญาณว่ายังเข้มแข็งต่อหน้าเพื่อนๆ สส. พรรคก้าวไกล ก่อนเดินออกจากห้องประชุมสภา

ถือเป็นการปิดฉากการทำหน้าที่ สส. บัญชีรายชื่อและหัวหน้าพรรคก้าวไกลเป็นการชั่วคราวของพิธาและเป็นการปิดโอกาสการเป็นผู้นำประเทศของเขาอย่างสิ้นเชิง ก่อนที่พิธาจะถูกตัดสิทธิทางการเมือง หลังศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยยุบพรรคก้าวไกลในเวลาต่อมา

“

นี่เป็นการเลือกให้โอกาสแก่
ประเทศไทย คืบความปกติให้
การเมืองไทย... ฉันทมติที่
ประชาชนทั้งประเทศได้ตัดสินใจ
ไปแล้วนั้น คือการตัดสิน
ประวัติศาสตร์ของประเทศไทย

”

พิธา ลิ้มเจริญรัตน์ ขณะเดินออกจากสภาฯ
หลังถูกศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ สส.

พิธาถอดบทเรียน อีก 9 ปี จะกลับมา

12 ตุลาคม 2568 พิธา ลิ้มเจริญรัตน์ ขึ้นเวทีเปิดตัวหนังสือ *The Future of Thailand อนาคตประเทศไทย* ที่เจ้าตัวจริงปากกา ร่วมกับสำนักพิมพ์มติชนโดยถ่ายทอดเรื่องราวประสบการณ์ที่ได้ไปศึกษาและเรียนรู้จากทั่วโลกหลังถูกตัดสิทธิทางการเมืองว่า บางประเทศเขาห่อเหี่ยวกว่าประเทศไทย และแต่ละที่มีวิธีรับมือแตกต่างกันไป บางคนถูกตัดสิทธิทั้งชีวิต บางคนหนีออกจากประเทศ ถูกดำเนินคดี สถานการณ์ในประเทศไทยจึงดูเบากว่าบางประเทศ

ในการพูดคุยกับฝ่ายประชาธิปไตยทั่วโลก พิธาพบว่า
เผด็จการฉลาดขึ้น ไม่จำเป็นต้องเอารัดถึงออกมาก็สามารถ
ควบคุมคนได้ ใช้ระบบที่แนบเนียนขึ้น ทั้งการเมืองแต่งตั้งและ
เลือกตั้ง

“เพราะฉะนั้น ชะนะการเลือกตั้งอย่างเดียวไม่พอ ต้องยึด-
โยงกับประชาชนให้ได้ ต้องรู้เท่าทันข่าวปลอม และต้องทำให้คน
รุ่นใหม่เข้าใจว่าทำไมประชาธิปไตยจึงสำคัญกับชีวิตเขา” พิธา
สะท้อนมุมมอง

พิธาเคยเขียนบทความไว้ในมติชนสุดสัปดาห์ชื่อ “ลืม
ไม่ได้ จำให้ลง” โดยได้ข้อคิดจากการไปเยี่ยมชมมูลนิธิประชาธิปไตย
ที่เกาหลีใต้ ซึ่งรัฐบาลเกาหลีใต้ตั้งขึ้นเพื่อให้คนรุ่นหลัง “จำ
ให้ลง” ว่าประชาธิปไตยไม่ได้เกิดขึ้นเอง แต่ต้องสู้เพื่อให้ได้มา

พิธาจึงเชื่อว่าประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ระบบการเมือง แต่มัน
คือวิถีชีวิต ถ้าเราไม่เปลี่ยนทั้งรัฐและราก ประเทศไทยจะไม่มี
อนาคต

พิธาทิ้งท้ายบนเวทีเปิดตัวหนังสือว่า “หนังสือเล่มต่อไป
ผมอาจใช้ชื่อว่า *Culture and Future of Thailand* เพราะผม
เชื่อว่า วัฒนธรรมคือรากของประชาธิปไตย ต้องเริ่มตั้งแต่ตอนนี้
ให้ประชาธิปไตยกลายเป็นวิถีชีวิต ไม่ใช่เพียงแค่รัฐธรรมนูญ”

ส่วนคำถามที่ว่า The Future of Thailand และ The Future
of Pita Limjaroenrat คืออะไรนั้น

“อีก 9 ปี ผมจะกลับมาเล่นการเมืองอีกครั้ง” พิธาให้คำ
ตอบ

02

“เพื่อไทย” สไตรก์แบ็ก

“

พรรคเพื่อไทย เป็นรัฐบาล ประเทศไทย
เปลี่ยนทันที ปิดสวิตช์ สว. ปิดสวิตช์ 3 ป.
คนไทยมีกิน มีใช้ มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี
ไปพร้อมๆ กัน

”

แพทองธาร ชินวัตร

แคนดิเดตนายกรัฐมนตรี พรรคเพื่อไทย

12 พฤษภาคม พ.ศ. 2566

ปิตสวัธ สว. ปิตสวัธ 3 ป.

ข้อความข้างต้นคือถ้อยแถลงของแพทองธาร ชินวัตร ในฐานะแคนดิเดตนายกฯ ของพรรคเพื่อไทยบนเวทีปราศรัยใหญ่ ปิดฉากโค้งสุดท้ายการหาเสียงเลือกตั้ง พ.ศ. 2566 ที่อิมแพ็คอารีน่า เมืองทองธานี ที่หวังจะให้เป็นที่ทรงพลังที่สุดของพรรคเพื่อไทยตลอดแคมเปญหาเสียงครั้งนั้นและเป็นการประกาศจุดยืนอย่างชัดเจนชัดคำ หลังจากปล่อยให้อวทกรรม “มีเราไม่มีลุง” ของพรรคก้าวไกลกลายเป็นกระแสถูกพูดถึงอย่างถล่มทลาย ตัวเลขชีพของหลายสำนักติดกลับ จนกระแสแลนด์สไลด์ของเพื่อไทยถูกสั่นคลอน

คำพูดเหล่านี้เป็นเสมือนคำมั่นว่าเพื่อไทยจะปิดฉาก 250
สว. ที่เป็นมรดกจากคณะรัฐประหาร 3 ป. ที่กุมอำนาจรัฐมา
นานเกือบทศวรรษ ซึ่งเกิดขึ้นหลังจากที่วาทกรรม “ดูหน้าดิฉัน
สิคะ” ของแพทองธาร ที่แสดงออกต่อคำถามว่าจะจับมือกับ 3 ป.
หลังเลือกตั้งหรือไม่ ไม่ได้รับการตอบสนองเท่าที่ควร

นี่คือการแก้เกมที่หวังให้คนเสื้อแดงที่ปันใจไปสนับสนุน
พรรคก้าวไกลที่เติบโตมาจากพรรคอนาคตใหม่ ได้กลับมาสนับสนุน
พรรคเพื่อไทยดังเดิม

แต่สุดท้าย ผลการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ.
2566 ก็ไม่เป็นดังหวัง เมื่อพรรคเพื่อไทยต้องตกเป็นอันดับ 2
นับเป็นความพ่ายแพ้ในสนามเลือกตั้งครั้งแรกในรอบ 20 กว่าปี
ตั้งแต่ก่อตั้งพรรคไทยรักไทย เปลี่ยนเป็นพรรคพลังประชาชน
และสืบทอดมาเป็นพรรคเพื่อไทย

ตัวเลือกใหม่ของอนุรักษนิยม

ที่จริงแล้วการเลือกตั้ง พ.ศ. 2566 ล้วนเป็นหมุดหมาย
สำคัญของทุกพรรคการเมือง เพราะการดำรงตำแหน่งนายกฯ
อย่างยาวนานของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ตั้งแต่วินิจฉัย
ประหารใน พ.ศ. 2557 มาจนถึงการเป็นนายกฯ ผ่านการเลือกตั้ง
พ.ศ. 2562 แม้จะสร้างความเข้มแข็งในเรื่ององคาพยพของส่วน
ราชการ ได้กำลังหนุนจากเหล่าทัพ ความเห็นชอบของชนชั้นนำ

ตลอดจนกฎกติกาที่เป็นใจจากรัฐธรรมนูญ 2560

แต่ในทางมวลชนและทางการเมืองแล้ว คณะนินยิมของ พลเอก ประยุทธ์กลับลดลงอย่างเห็นได้ชัด ดังจะเห็นได้จากการ เคลื่อนไหวของกลุ่มเยาวชนที่เริ่มต้นขับเคื่อนในช่วง พ.ศ. 2562 หลังจากที่พลเอก ประยุทธ์เข้ามาเป็นนายกฯ รอบ 2 ได้ไม่นาน

แม้ตอนแรกมีอบเยาวชนจะมีคนร่วมเพียงแค่หลักสิบ แต่ เมื่อการชุมนุมเกิดขึ้นต่อเนื่อง แดมขยายประเด็นไปถึงเรื่องของ สถาบันฯ แนวร่วมการต่อต้านรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ก็เพิ่มขึ้น เป็นหลักพันและหลักหมื่นในช่วง พ.ศ. 2563

แต่สุดท้ายมีอบก็อ่อนกำลังลง ด้วยการใช้อำนาจกฎหมายปราบปรามอย่างรุนแรง มีการดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 112 และ 116 กับกลุ่มเยาวชนผู้ชุมนุม ตามมาด้วยสถานการณ์โลก ที่โควิด-19 ระบาดทำให้จำนวนผู้ชุมนุมแผ่วลง

อย่างไรก็ตาม การเกิดขึ้นของมีอบเยาวชน ประกอบกับการก้าวขึ้นมาเป็นบทบาทนำทางการเมืองของพรรคก้าวไกล ที่มักจะแสดงทัศนะไปในทิศทางเดียวกับมีอบเยาวชนอย่างแหลมคม ในมิติของประชาธิปไตย และการปฏิรูปสถาบันฯ หรือเรื่อง มาตรา 112 ได้สร้างความปรารถนาที่ต้องการให้เกิดความเปลี่ยนแปลง ซึ่งแทรกซึมเข้าไปในความรู้สึกนึกคิดของผู้คนจำนวนมาก ในสังคม จนประเด็นอ่อนไหวเหล่านั้นนั้นถูกนำมาถกเถียงอภิปราย ในพื้นที่สาธารณะ

สิ่งเหล่านี้เป็นสัญญาณที่ไม่ดีเอาเสียเลย

จึงไม่แปลกที่กลุ่มอำนาจน่าจะรับรู้สัญญาณว่าการใช้งาน
พลเอก ประยุทธ์เป็นนายกฯ น่าจะไม่ใช้ผลดีอีกต่อไป

กลายเป็นคำถามว่า แล้วใครกันที่จะรับภาระหนักอึ้งนี้
ต่อ เพราะคุณสมบัติที่ต้องมีก็คือการได้เสียงในการเลือกตั้งพอ
สมควร โดยยังมีบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ 2560 ที่ให้ 250
สว. ร่วมเลือกนายกฯ ได้เป็นตัวช่วย

หากยึดคุณสมบัติตามนี้ก็ดูจะมีหลายพรรคการเมืองที่
พร้อมสืบทอดอำนาจจากรัฐบาล 3 ป.

แต่ที่ไม่เคยมีใครคิดคือ พรรคเพื่อไทยที่ถูกมองว่าเป็นคู่
ขัดแย้งสำคัญของระบบอำนาจดั้งเดิม ก็เข้าไปอยู่ในกลุ่มตัวเลือก
ให้ “ผู้ใหญ่” ได้พิจารณาด้วย

ศึกครั้งสุดท้ายของทักษิณ?!

หากวัดกันด้วยอารมณ์และความรู้สึก ดูเหมือนว่าใน
การเลือกตั้ง พ.ศ. 2566 นั้น พรรคเพื่อไทยดูน่าจะมีความ
พร้อมมากกว่า พ.ศ. 2562 ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของแคนดิเดตนายกฯ
อันประกอบด้วย เศรษฐา ทวีสิน นักธุรกิจอสังหา-
ริมทรัพย์ผู้ประสบความสำเร็จ แพทองธารที่ถือว่าเป็น “สายตรง”
ของอดีตนายกฯ ทักษิณ ชินวัตร และชัยเกษม นิติสิริ คนเก่าแก่
ของพรรค

รวมทั้งการจัดวางกำลังที่เข้มแข็ง ใช้นโยบายเศรษฐกิจ

เป็นตัวนำ เสนอแนวทางการแก้ปัญหาปากท้อง เป็นทางเลือกให้
แก่ประชาชนที่อยู่กับระบอบประยุทธ์มานานเกือบ 10 ปี

อีกทั้งกตึกาหรือเงื่อนไขทางรัฐธรรมนูญ ในการใช้
บัตรเลือกตั้ง 2 ใบ แยกเขตกับบัญชีรายชื่อชัดเจนก็คล้ายจะเข้า
ทางของพรรคเพื่อไทย

ความคาดหวังถึงผลเลือกตั้งชนิดแลนด์สไลด์จึงเกิดขึ้นใน
หมู่แกนนำพรรค

อย่างไรก็ตามหากย้อนดูข้อเท็จจริง พรรคเพื่อไทยเองก็
ไม่ได้เข้มแข็งเหมือนแต่เดิม ไม่เหมือนพรรคไทยรักไทย ที่เคย
ชนะเป็นรัฐบาลพรรคเดียวถึง 375 ที่นั่ง จาก 500 ที่นั่ง ในการ
เลือกตั้ง 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548

ไม่เหมือนพรรคพลังประชาชนที่ได้คะแนนเสียงเกือบถึง
หนึ่ง หรือ 233 ที่นั่ง จาก 480 ที่นั่ง ในการเลือกตั้งเมื่อการ
เลือกตั้ง 23 ธันวาคม พ.ศ. 2550

ไม่เหมือนพรรคเพื่อไทยในการเลือกตั้ง 3 กรกฎาคม พ.ศ.
2554 ที่ได้ 233 ที่นั่ง จาก 500 ที่นั่ง ส่งให้ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร
เป็นนายกรัฐมนตรีหญิงคนแรก ด้วยการหาเสียงเพียง 49 วัน

เพราะต้องยอมรับว่าจุดหมายหลักของการรัฐประหาร
พ.ศ. 2557 ก็คือไม่ให้การรัฐประหาร “เสียของ” ดังจะเห็นได้
จากกระบวนการตุลาการภิวัตน์มาจนถึงนิติสงคราม การร่าง
รัฐธรรมนูญเป็นหลักประกันว่าอำนาจในการปกครองบ้านเมือง
จะไม่เปลี่ยนมือไปอยู่กับคนที่ “ชนชั้นนำ” ไม่อนุญาตอีก

ไม่เพียงแค่นั้น คณะรัฐประหารยังก่อตั้งพรรคการเมือง โดยใช้พระเดชและพระคุณเป็นเครื่องมือในการดึงดูดนักการเมืองบ้านใหญ่เข้ามาสังกัดพรรคการเมืองดังกล่าว

ส่วนการเมืองในสภาฯ แม้เสียงในสภากลางจะปรึมน้ำ นับองค์ประชุมถึยิบ ล่มแล้วล่มอีก ก็ยังมีพลาญภาพจากทั้ง สว. และองคพายพ้อื่นๆ ประคองให้รัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ผ่านพ้นไปได้

การยื้อนคืบเวทที่เลือกตั้ง พ.ศ. 2566 ของพรรคเพื่อไทย จึงอยู่ในบริบทที่เปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง คนที่เคยเป็นแคนดิเดตนายกฯ ใน พ.ศ. 2562 ล้วนห่างเหิน ทั้งสุธาร์ตน์ เกยุราพันธุ์ ที่ไปจับเคลื่อนกับพรรคไทยสร้างไทย ชัชชาติ สิทธิพันธุ์ ที่ไปเป็นผู้ว่าฯ กรุงเทพฯ ยังเหลืออยู่เพียงชื่อเดียวที่เป็นคนเดิมคือ ชัยเกษม

เท่ากับว่าจริงๆ แล้ว พรรคเพื่อไทยก็ประสบความยากลำบากในการฟื้นคืนคะแนนนิยม

การดันแพทองธารขึ้นมากวกับเศรษฐาจึงเป็นเรื่องจำเ็น โดยใช้ภาพลักษณ์ของนักธุรกิจมีอาชีพอย่างเศรษฐามาเป็นผู้นำในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจปากท้อง ส่วนแพทองธารนั้นมีตำแหน่งหัวหน้าครอบครัวเพื่อไทย เพื่อแสดงให้เ็นว่าพรรคเพื่อไทยยังคงเป็นพรรคของทักษิณ มีการนำกลุ่มคนที่เริ่มตีตัวออกหากกลับมาทำงานให้พรรค ทั้งจากกลุ่มไทยรักษาชาติเดิม กลุ่มแคร่ของภูมิธรรม เวชยชัย และนายแพทย์พรหมินทร์ เลิศ-

สุริยเดช และกลุ่มของจาตุรนต์ ฉายแสง เพื่อต่อสู้ในการเลือกตั้ง พ.ศ. 2566 ที่คิดกันว่าอาจเป็นการนำครั้งสุดท้ายของทักษิณ และมีเป้าหมายคือชัยชนะเท่านั้น!

ชูเศรษฐา-แพทองธาร ถืองแลนด์สไลด์

ปฏิบัติการที่เป็นระบบของพรรคเพื่อไทย ในการเปิดพื้นที่ทางการเมืองเตรียมพร้อมกับการเลือกตั้ง เริ่มต้นตั้งแต่วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2564 ในการประชุมพรรคเพื่อไทยที่จังหวัดขอนแก่น ด้วยธีมงาน “พุงนี้เพื่อไทย” ได้เปิดตัวแพทองธารเข้าสู่สนามการเมือง ในตำแหน่งประธานคณะที่ปรึกษาด้านการมีส่วนร่วมและนวัตกรรมของพรรค

ต่อมา ในงานเปิดตัว “ครอบครัวเพื่อไทย บ้านใหญ่หัวใจเดิม” ที่มณฑลวิทย โฮลล์ ศูนย์ประชุมและจัดแสดงสินค้านานาชาติ จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2565 แพทองธาร ถูกประกาศให้เป็น “ผู้นำครอบครัวเพื่อไทย” อีกตำแหน่ง

แพทองธารกลายเป็นสัญลักษณ์ของการหาเสียงเลือกตั้งนายก อบจ. ทั้งที่จังหวัดร้อยเอ็ดและกาฬสินธุ์ในช่วงปลาย พ.ศ. 2565 ทำให้กระแสเพื่อไทยกลับมาคึกคักอีกครั้ง

อย่างก้าวสำคัญที่แพทองธารและพรรคเพื่อไทยทำก็คือ การออกเดินสายตั้งเวทีปราศรัยในต่างจังหวัด โดยเฉพาะภาคอีสานที่เคยเป็นฐานเสียงหลักของพรรคเพื่อไทย

รวมทั้งกิจกรรม “ไปศรีสะเกษ ไล่หนูตุงเห้” เปิดเวทีย่อย ทั้งที่อำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอราษีไศล และอำเภอขุนหาญ เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2565 ซึ่งก็ชัดเจนอยู่แล้วพุ่งเป้าไปที่ พรรคภูมิใจไทยของอนุทิน ชาญวีรกูล ที่เปิดตัวว่าที่ผู้สมัคร สส. จังหวัดศรีสะเกษพรรคภูมิใจไทย โดยดึงตัวผู้สมัคร สส. จาก พรรคเพื่อไทยไปด้วย

จึงเป็นการประกาศชัดเจนว่า พรรคการเมืองไหนคือคู่แข่ง สำคัญของพรรคเพื่อไทย ในการเลือกตั้ง พ.ศ. 2566

เมื่อเข้าสู่โหมดการเลือกตั้งเต็มตัว พรรคเพื่อไทยก็พร้อม จัดทัพ โดยให้ณัฐฉา ใสยกือ มาเป็นผู้อำนวยการครอบครัว เพื่อไทย

จากนั้นวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 ก็มีคำสั่งพรรค เพื่อไทยแต่งตั้งเศรษฐาเป็นประธานที่ปรึกษาหัวหน้าครอบครัว เพื่อไทย ก่อนที่ทั้งเศรษฐาและแพทองธารจะมีชื่อเป็นแคนดิเดตนายกฯ ร่วมกับชัยเกษม

ขณะที่แคมเปญของพรรคเพื่อไทยในการเลือกตั้ง พ.ศ. 2566 คือการเลือกเพื่อไทยให้แลนด์สไลด์ หรืออย่างน้อยให้ได้เสียงถึง 310 ที่นั่ง เพื่อหลีกเลี่ยงกับดักของ 250 สว. ที่ยังมีอำนาจเลือกนายกฯ ตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ 2560

พร้อมนำเสนอความเป็นคนรุ่นใหม่ที่มีฝีมือด้านการบริหารเศรษฐกิจ ตามที่พรรคไทยรักไทยทำไว้ในสมัยอดีตนายกฯ ทักษิณ